

Lieve mensen,

Er is een troost die van God komt,
En er is een koorts die van het missen van God komt.

Over die troost en koorts gaat het vanmorgen.

Preken is troosten, stelde ooit iemand.

Preken troosten, muziek nog meer en dieper vaak. Preken bestaat uit woorden en muziek gaat voorbij de woorden, raakt ons in het woordloze. In de diepste zielslagen, de oudste ook. De muziek van daarnet, van de Groningse troubadour Ede Staal, troost en stemt weemoedig. Het komt mij voor dat ze nu, in deze weken, niet zo zeer weemoed wekt, maar vooral troost biedt aan de Groninger ziel. Die ziel die is gebroken. Deze muziek heelt die ziel, even. Want troost die hout snijdt in Groningen vraagt om actie, daar lijkt iemand als minister Wiebes gelukkig van doordrongen.

Want, de scheuren in Groningen zitten niet alleen in de muren, maar ook in de mensen. Die scheuren veroorzaken geestelijke infecties en koorts, en die koortsachtigheid maakt ziek. Er is al een woord voor die koorts, aardbevingsstress, en dat die tot wanhoop kan drijven hebben we afgelopen week indringender dan ooit gezien bij de boeren en bewoners van de Groninger dorpen uit het bevingsgebied.

Preken is troosten. Ik voel me verlegen naar onze Groningse broeders en zusters...

Over troost zou het vanmorgen gaan, - dat had ik een kleine maand geleden in de Binding beloofd. En beloofd is beloofd...

Ja, ik had dat toen bedacht, omdat Elisa en Jezus, twee aan elkaar gewaagde mannen Gods, beide genezen, opwekken, laten herleven. Beide, Elisa en Jezus, bieden troost, ze genezen een jongen en schoonmoeder... vandaar...

Maar hoe komen we van die jongen en schoonmoeder bij de stelling dat preken troosten is? Troost voor ons, voor de Groninger? En hoe zorgen die teksten ervoor dat voor u en mij preken troosten is?

Ik neem u mee naar de koorts van de schoonmoeder van Simon. En met die koorts naar die van onszelf. Want in ons zit iets van die schoonmoeder van Simon. De Bijbel gaat over ons, over alle mensen, over iedere kwetsbare sterveling.

Koorts – veel mensen hebben deze weken koorts, vanwege de griep-epidemie. Vrijdag was de derde verdieping van Saxenoord dicht vanwege koorts. Deze griep is hevig en de koorts ook. De kans op een hartaanval vergroot erdoor, las ik. Koorts zelf is geen ziekte, maar een reactie van het lichaam op een infectie met virussen of bacteriën. De koorts helpt de infectie te bestrijden. Bij een hogere temperatuur groeien virussen en bacteriën minder goed. Koorts is in feite een genezingsoffensief van het lichaam. Want, zo weet het lichaam, als ik warmer word, krijgen bacteriën minder vrij spel.

De schoonmoeder van Simon ligt te neer met koortsvuur. En meteen spreken zij met hem over haar.

Gaat dit om dezelfde koorts als die we meten met een thermometer? Met andere woorden, wat is hier in het woord van God koorts precies?

De koorts lijkt hevig, 40 +, want als Jezus het huis betreedt, beginnen ze er meteen over. Jezus op zijn beurt gaat zonder verder overleg naar haar toe. En dan staat er: hij neemt haar bij de hand en zij staat op. Wat gebeurt hier? Zo gaat het niet met de griepkoorts. Om te weten wat het verschil is, moeten we het verband erbij betrekken. Jezus komt uit de synagoge, genas er mensen van demonen en gaat –we zitten in het begin van het Marcus evangelie – terstond naar het huis van Simon en Andreas. Dat is de christelijke gemeente in de dop, het huis van Petrus en Andreas, Rotsgrond en moed, betekenen beide namen. En daar is stress, religiestress, en die stress belichaamt de schoonmoeder. En die stress is zo hevig dat ze plat ligt. Koortsvuur heeft ze. Wat die koorts is, weet de brontaal. Het gaat bij deze koorts ook om warmte. Het Grieks woord voor koorts 'pur' betekent vuur. In het Hebreeuws is koorts Cham, zo heet ook niet toevallig de zoon van Noach, hitte en gloed betekent zijn naam, maar ook gif, slangenvenijn en demonie. Hij zette zijn vader voor schut toen die naakt zijn roes uitsliep. Zijn broers bedekten die naaktheid met de mantel der liefde.

De rabbijnen zagen die koorts als teken van demonie. Een macht die ons verteert en de kracht ontnemt om mens en medemens te zijn. Een onmacht om te helpen

en het leven te dienen en God te loven. Die koorts verbreekt de verbinding in en tussen mensen. In mensen met God. Iemand die koortsvuur heeft, is als een woedende, gestreste persoon voor wie je terugdeinst. De koortsachtige mens kan niet samenleven en het leven dienen. Koortsvuur van de schoonmoeder staat voor een klimaat dat het samenleven vergiftigt. Het gaat om trouw en gehoorzaam-zijn aan Gods leef- en spelregels. In Leviticus 26 staat wat er gebeurt, als we ons niet meer verbinden met Gods woord: "Als jullie niet in mijn voetsporen wandelen en mij gehoorzamen, dan zal ik jullie verschrikkelijk straffen. Jullie zullen allemaal vreselijke ziektes krijgen, met koorts en ontstekingen. En jullie zullen langzaam sterven. Jullie zullen zaaien op je akkers, maar jullie vijanden zullen de oogst opeten.' Nee ik weet het, geen vrolijke tekst, maar de waarheid is niet altijd vrolijk. Deze koorts staat voor Godsvervreemding en ongehoorzaamheid, voor niet meer willen horen naar een stem die ons leidt en liefheeft, die ons opwekt tot leven in die liefde, die uit God is,

Deze koorts steekt de kop op als wij mensen de boeken van Mozes, Genesis tot en met Deuteronomium, en het Evangelie niet meer lezen en leven. Daaruit leren we mens en mede mens te zijn, dat we niet geboren zijn om te heersen, maar om te dienen.

Jezus is de nieuwe Mozes. Hij gaat naar haar toe, vatte haar hand en zij staat op,
De koorts verlaat haar. Bij koorts waar na 40+ de dokter moet komen, moet eerst de koorts afnemen, pas dan sta

je op. Jezus handelt omgekeerd. Het gaat hier om een geestelijk koortsvrij worden in relatie met Jezus.

Gisteren werd Nico ter Linden begraven, tot troost stemde hij velen. Zijn preken was troosten en Het verhaal gaat evenzo. Over ons partje Evangelie schrijft hij als Jezus midden in de nacht opstaat dit: "Hij laat de stad achter zich en gaat naar een eenzame plaats. Alleen met zichzelf en met God wil hij nieuwe kracht vergaren. Hij bidt. Zo schildert Marcus ons Jezus als een die leert, als een die heelt en als een die bidt. Een mens die God en zijn naaste liefheeft met hoofd en hand en hart." Aldus dominee Nico ter Linden. Dat hij ruste in vrede en dat de engelen hem mogen vergezellen naar de Heer die hij het liefst beschreef als de goede Herder...

Wat troost ons in de tekst van vanmorgen? Dat we hem zo mogen lezen:

En Hij gaat naar ons toe, ons koortsachtigen, en hij vat ons bij de hand en wij staan op. De koorts verlaat ons.

Amen